

Nf. 24.

50

PRORECTOR
 ACADEMIAE FRIDERICIANAE
IO. HENRICVS
MICHAELIS,

SS. THEOLOGIAE, VT ET GRAECAE AC ORIEN-
 TALIVM LINGVARVM P. P. O.

VNA CVM
 PROFESSORIBVS RELIQVIS

AD RESVRRECTIONIS IESV.
 CHRISTI SOLEMNEM MEMORIAM,
 EIVSQVE CERTAM BASIN EX VERBO DEI
 PENES SE CONFIRMANDAM

OMNES AC SINGVLOS PERAMANTER INVITAT.

az.

Hale, Typis CHRISTOPHORI ANDREAE ZIETLERI, Acad. Typogr.

Ere Petrum se gesfit apostolus Petrus (Matth. XVI, 17. 18. 21. 28. XVII, 1. 9. 23) cum prima in solempni festo sublata voce, potenter proclamauit Jesu Christi crucifixi resurrectionem, tanquam necessariam, & ex visceribus doctrinæ Mesianæ intimis protrahendam. *Quem, inquit, Deus resuscitauit, solutis doloribus mortis iuxta quod NON erat POSSIBILE teneri illum sub ea.*

Act. II, 24. *cuius, pergit, communi quippe loquens nomine, nos omnes sumus testes, v. 32. Videte proloquentem cum parrhesia (v. 14. 26. 29) eum, qui ipse sepultus paulo ante iacuerat tenebris tristissimis ac mortis vinculis; nunc rediuuius, plenus Spiritu, instructus viuificæ theologiæ clauibus, iam vere Petrus. Videte & reliquos, qui una cum ipso omnes virtute magna testimonium celebant resurrectionis Domini, verbo & opere, & gratia magna erant in omnibus illis. Act. IV, 33. 20. 13.*

Vtinam feriis quisque precibus relegat primitiæ conuictionis vestigia, quæ tanto quidem exstant numero, tantoq; pondere! Magno certe pretio constitit τὸ μαρτύριον Ἰησοῦ ἀναστάντος, seculis tradendum secuturis, per manus testium, qui difficillime crediderant, ne, ut scite dixerunt veteres, *dubitaretur a nobis*. Beati hinc plus quam terq; quaterque, qui exantlatis iustis laboribus, de quorum spatio solius Dei arbitrium est, impetrant diuinitus eiusmodi perspiciendam, vimq; bene concludendi ex sacris colligunt tabulis; saltem eandem expectunt, ac vere desiderant. Ex aduerso reputamus eos omni iure viuentes mortuos, qui absque huius lucis usura sunt, nec ad robur illud verum entis cupiunt.

Quid vero vidisse Petrum censetis, vt, cum *resurgere ex mortuis inter ἀδύατα & ἀπίστα* (Act. 26, 8. 23) referri vulgo soleat, is rem publice vertat in contrarium, potiusque Christum *sub morte teneri* inter plane ἀδύατα colloceat? Morte sua defunctus omnino fuerat Iesus Nazareus in conspectu omni-

um; aperto insuper, in veræ mortis experimentum, ipsius late-
 re. Ipsi discipuli de sepulto desperauerant propemodum, n i-
 mis obliti eorum omnium, quæ Magister prædixerat toties *o-
 portare* fieri, moriendo æque & resurgendo, die constituta se-
 cundum Scripturas. Luc. 24, 7. 11. 16. 21. Ioh. 20, 7. 9. 31. Qua ergo
 nunc fiducia constituit Petrus, interpres simul commilitonum,
 canonem istum, velut per se firmum, & *ἀυτόπιστον*: fieri non po-
 tuisse, ut teneretur Iesus sub morte? interemptus licet, tanquam
ἐκδοτός, definito ita consilio & prouidentia Dei. Act. 2, 23. 24. Sci-
 licet aperuerat tunc Saluator viuis sensum apostolis, ut intel-
 ligerent Scripturas. Luc. 24, 44. 45. 34. recollectis ex summa æ-
 gritudine viribus. Ex Scripturarum igitur penetrabilibus, quæ
 referata in ipso quasi euigilauerant, dilectione Christi sub om-
 nibus difficultatibus atque tentationibus anxie satis custodita,
 fissit Petrus, erecto animo, conspectum *totius pacti* salutaris, Va-
 dem nostrum inter & Deum Patrem initi; quo saluo non potu-
 erit derelinqui mortuus, qui ex pacto isto constitutus fuerat
 Saluator hominum. *Dauid enim, Propbeta* NB cum esset, & sci-
 ret, quia iureiurando NB iurasset illi Deus, de fructu lumbi eius,
 quantum ad carnem pertinet, sese suscitaturum esse Christum, ut hic
 sedeat super sedem eius, dicit in eum: Prouidi Dominum coram me
 semper, quoniam a dextris meis est, NE commouear. Propter hoc læ-
 tatum est cor meum, & exultauit lingua mea, insuper & caro mea sus-
 per spe collocabit tabernaculum, quoniam NON derelinques animam
 meam in inferno, NEC DABIS Sanctum Tuum videre corruptionem.
 Prouidens (Dauid) locutus est de resurrectione Christi. Hæc Pe-
 trus v. 25 -- 30 aliaque, quæ subsequuntur, inuicte asserit ex Ps. 16
 quem, ut constat, de Messia explicant Rabini veteres, eundem-
 que Psalmum deducit ex nucleo officii prophetici thronique
 Dauidici, atque ex natura genuina fœderis Messiani.

Videmus ita prona facie Iesum, propter passionem mortis
 gloria & honore coronatum, ut sic Dei gratia pro unoquoque gustaret
 mortem. Decebat enim eum, propter quem omnia, & per quem om-
 nia, eum qui multos filios in gloriam adducturus esset, Auctorem
 salutis ipsorum per passionem consummare, ut per mortem aboleret
 eum.

um, qui mortis habebat κράτος, hoc est, diabolus, hosque dimitteret, quotquot metu mortis per omnem vitam obnoxii erant seruituti.
 Ebr. 2, 10 -- 15. 3. 4. Præstitis hinc præstandis, tamen si ad extremum res peruenerat, non erat utique possibile, ut teneretur (*κρατεῖσαι αὐτὸν*) sub morte, qui satisfecerat decreto diuino. Col. 2, 14. 15. 13. 12. 1, 11. 13. 14. Quod enim est de mortuus, peccato demortuus est semel: quod autem uiuit, uiuit Deo. Ultra mors illi non dominabitur. Rom. 6, 9. 10. Pf. 40, 2. 11. 12. *Virumq;* impleri debuit, unum propter alterum: & quod passurus, παθὴρός, & quod primus futurus ἐξ ἀνάστασεως. Act. 26, 23. 22. xvii, 3. 18. 31. Rom. 14, 25. 1 Cor. xv. 3. 8. 21. 25. 53. Rex in ipsa morte. Luc. 23, 42. & Vindex legitimus per ipsam mortem. Ebr. 2, 14. Ideoque ἐξ ἀνάγκης sequitur, ut in morte sanctissima veri nostri Simonis, & γαρ, qui est Sanctus Dei, plane ἀκατος, qui neque habuerat neque fecerat peccatum, mors absorpta sit in victoriam. 1 Cor. 15, 54. 55. Ioh. 12, 27. 31. 32. 14, 30. Ebr. 7, 25. 28. vt soluerentur dolores mortis, qui certe fuerant in Iesu ὀδύνας propriissime, hoc est, dolores ad partem, ad partem scilicet vitæ, per ipsam vitæ ad tempus iacturam, secundum vim virtutemque vitæ indissolubilis. Ebr. 7, 16. 3. El. 53, 10. 13. Ebr. 5, 7. 8. XI, 9. 35. Pf. 118, 17. 18. 24. Ionæ 2, 11. & Matth. 12, 40. Luc. 22, 51. 53. 54. 37. Non est vera resurrectio, ubi non præcessit vera humanarum partium dissolutio. Sed quia Christus λύτρον soluerat, Pater quoque λύσας soluit funes, quibus tanquam vinculis confrictus fuerat is, qui regeneraturus erat alios ex morte in spem viuam, per resurrectionem suam, in hereditatem incorruptibilem & immaculatam & immarcescibilem, aperto per velum carnis suæ introitu. 1 Petr. 1, 3. 4. 19. 21. Ioh. XI, 25. 39. 40. 44. 19. 36. 20, 20. 23. Ebr. 10, 20. quippe libere ac sponte seruus factus, manens Dominus vitæ suæ, ponens animam suam, ut ponendo rursus acciperet ipsam, secundum instructionem acceptam a Patre. Ioh. X, 17. 18. 29. 30. El. 50, 5. 6. 7. Eo pacto Gœel noster moriens, qui per Spiritum αἰώνιον semetipsum obtulerat inculpatum Deo, tradidit Spiritum suum in manus Patris. Ebr. 9, 14. Luc. 23, 46. ut inuenta æterna λυτρώσει pretium incorruptibile sanguinis ex.

piatorii deferret rediuuius in sanctum sanctorum, Deo
repræsentandum Ebr. 9, 12. 24. 1. Petr. 3, 18-21. 4, 6. Egre-
gie Chrystostomus ad Rom. 4, 25: vide, quo pacto apostolus
causam commemorans *mortis*, eandem & ἀνάδειξιν facit resur-
rectionis. Si crucifixus est, qui non erat peccator, idque
propter alios: omnino resurrexit. Similes concludendirationes
reperire licet in antiquioribus ecclesiæ doctoribus.

Quamprimum igitur analogia hæc rerum fidei coaluerit
in pectore, tum cernitur firmiore ratione veritas *historie* re-
surrectionis I. C. D. N. & creditur digniore modo. Nobis
sane id est longe certissimum, quod eodem ductu Petrus ex
omni dubitationum nocte ac labore emerferit. Quod & quis-
que alius assequatur opportune, qui apostolorum his vestigiis
insistere, & ad Deum conuertere faciem suam uoluerit.

Equidem alio prorsus trahunt Petri uerba Mich. Gittichius
& Val. Smalcus, uterque scripto libello *de satisfactione*, inde,
quod non fuerit possibile detineri Christum a morte, inferentes,
quod nec potuerit *æternam* subire mortem; quæ sit vulgaris
Christianorum sententia. Verum enim uero manifestus ab-
usus est & sententiæ, quam isti vulgo receptam dicunt, & i-
pforum uerborum Petri. *Rem ipsam*, (mortem nempe, ab
unoquoque nostrum promeritam, cuius tamen superandæ
nemo nostrum capax per se, in *infinitum* usque, fuerit) vere
in se transtulit Christus, vere in se suscepit, iuste superan-
dam, ut tamen propterea non sequatur, debuisse eum ipsum
etiam in *æternum* morte nostra teneri. *Æterna* enim mortis
duratio, quam Gittichius & Smalcus intelligit per *æternam*
mortem subeundam, *nobis* tantum accidit ex *nostra* parte, nec
prouenit nisi ex conditione *subiecti*, ut in scholis loquuntur,
& *finiti* & plane *inepti* ad tantam causam. Agnus uero Dei,
qui erat in principio apud Deum, *caro nostra* factus, solus hic
Ausp pro dignitate sua *infinita*, & ex officio *supremo*, quod sus-
cepit, aggredi potuit reatum mundi, data *carne* sua pro *mun-
di uita*, adeoque loco *nostro* aggressus est morte sua mortem
nostram

nostram ἀντιληπτικῶς, mortem, quæ certe *infernalis* est sua natura, præcipitatura per se *in æternum*, nisi de suo interuenisset & subuenisset ὁ ἰσχυρότερος, ὁ θεάνθρωπος, subeundo sane mortis nostræ aculeum, quem sensit proportionem *intensissima*, & extremo cum acumine derelictus, expers ad tempus solatii diuini; at perferendo & perdurando sanctissime, semetipsum per *æternum* Spiritum Deo offerens *inculpatus* (in quem mors nulla, nedum æterna, iuris quid habuit) vsque ad mortem crucis; comprehensis nec vilo pacto exceptis iis conditionibus, quæ ad *rem ipsam* pertinebant. Iniquum ergo fuerit, Christum, prætextu susceptæ causæ nostræ, constringere velle in nostros limites. *Tantum* a Vade & Sacerdote nostro factum est, *quantum* vtrinque desuit pro scopo assequendo, & pro natura negotii, quia non erat possibile, vel rei agendæ conueniens, vt mors soluere posset vnionem personalem, etsi mors vere consummata fuit secundum humanitatem in vnitate personæ. Imo *in ipsa morte*, Deus & Homo perumpens, præstitit *Vindicem*, isque tum maxime *egit* coram diuino iudicio, cum maxime *passus* est. Hinc mors eius ipsa dedit remedium iustum ad erectionem sui, operatione & quasi retro-actiōne potentissima. Hof. 13. 14. vt teneri is morte non potuerit, qui in se erat resurrectio & vita, pro nobis autem præstiterat præstanda; vt potius is ipse iure omni caput suum extulerit Victor, *per se ipsum facta purgatione peccatorum*, non definens agere pro nobis, sicque iusta proportione implere omnia. Ebr. 1. 3. 10. 11. 7. 3. 16. 26. 27. 28. 24. loh. 10. 30. 37. Is nisi fuisset, qui mortuus est pro nobis, non potuisset, fatemur, adinuenire *æternam* redemptionem, adeoque nec retrouoluere aut retopellere mortem *æternam*. Ebr. 9. 12. 14. loh. 3. 36. 31. Ast quia alius non est, qui mortem nostram gustando interceptit, quam is, vt ex reuelatione Scripturæ tenemus, Filius nempe Dei unigenitus, morte non interceptus (vt Hilarius loquitur in Pl. 53.) *mortificatus quidem carne, vivificatus autem Spiritu*. 1. Petr. 3. 18. seq. 4. 6. Apoc. 1. 17. 18. 2. 8.

II. 20, 1-- 6. 14. 21, 8. Quin etiam passurus adhuc Immanuel
ἰζηρίαν sibi vindicat ponendi & resumendam animam pro ouibus,
NE pereant in æternum. Ioh. 10, 17. 18 -- 30.

Atque ita per autores istos, Gittichium & Smalcium,
tantum abest, vt, quod intendunt, *ad absurdum* redigi possit
doctrina nostra, vt potius isti sibimet ipsis male prospexerint,
quia fatentur, non potuisse Christum morte teneri, nec ta-
men integras relinquunt potiores illas *rationes*, ex quibus, vt
probauimus, id constat maxime, quod fatentur nobiscum.

Nos potius omnes æterno Patri submississime agamus
gratias pro dato in mortem & resuscitato ex mortuis Filio
Saluatore, etiamque pro testimonio verbi, ad accendendam
& retinendam fidem victricem tam paterne disposito. Intel-
ligimus arctissimum vinculum, quod est inter aduentum Mes-
siae eiusque mortui resuscitationem, sed petimus a Deo fidem
vtriusque calidissimis suspiriis. Ioh. XI, 25. 26. 27. Vitam no-
stram pro vita non habemus, sine hac basi pacis & solatii 1 Cor.
15, 19. De hac vero persuasis ne mors quidem mors esse pot-
est vincentibus. Modo omnes conuerti velimus ad Episco-
pum & Pastorem animarum nostrarum, abiectis vinculis mali
deceptricis. Modo, qui studiis incumbimus, demus ante
omnia operam, vt in Christo firmam habeamus *ὑπόστασιν* sine
fallacia, nec scire aut præstare nos aliquid existimemus, si nul-
la est in nobis cura testimonii viui de Christo. Modo in-
grediamur Christi vestigia, in iisque ne fugiamus, tanquam
malum, id quod in ipso Capite præcessit victoriam. 2 Tim. 2,
7-12. 3. Iq. Luc. 13, 32. Apoc. 3, 7-8. 1 Tim. 6, 13-16. Vobis, o
Nostri! Vobis, quicumque cupitis intrare in gloriam, nec te-
neri fraudibus, dictum esto, quod antiquus Doctor sua ætate
proclamauit. *Vestram*, ait, *in illo Capite Vestro* I. C. *reda-
mate naturam, quoniam sicut ille paupertate sua diuitias NON a-
misi, gloriam humilitate NON minuit, æternitatem morte NON
perdidit: ita & vos eisdem gradibus, eisdem vestigiis, vt caelestia
apprehendatis, terrena despiciate.* Nec frustra coram oculis vestris
exempla subinde statuuntur in eos, qui pepigisse se putant cum
morte & inferno. Es. 28, 14. 15. P. P. Festo Pasch. A. MDCCXIII.

Ja 1586

ULB Halle

3

001 508 687

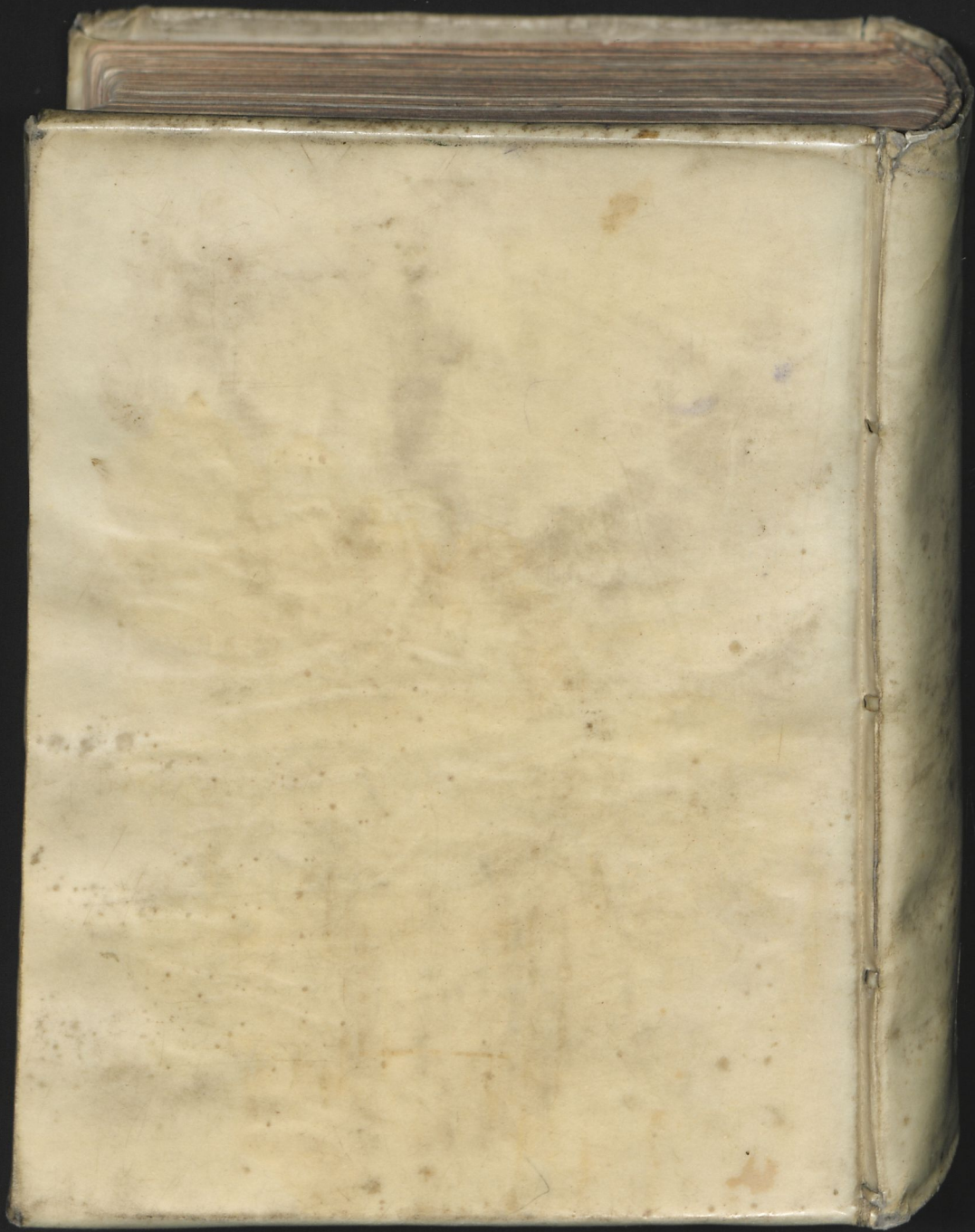

St

VD 78

VD 78

PROIRECTO
ACADEMIAE FRIDER
IO. HENR
MICHAEL

SS. THEOLOGIAE, VT ET GRAB
TALIVM LINGVARVM P

VNA CVM
PROFESSORIBVS REI

AD RESVRRECTIONE
CHRISTI SOLEMNEM M
EIVSQUE CERTAM BASIN E
PENES SE CONFIRMAN

OMNES AC SINGVLOS PERAMANTE

Hale, Typis CHRISTOPHORI ANDREAE ZIE

